

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ**  
**«ХАРКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ**  
**ДЕРЖАВНОГО БІОТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО  
наказом директора ВСП  
«Харківський фаховий коледж  
харчової промисловості ДБТУ»  
«30» грудня 2021 року №10-06/47К

**ІНСТРУКЦІЯ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ № 52**  
**для студентів при відправленні на канікули**

**1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ**

- 1.1. Перед відправленням на канікули всі здобувачі освіти повинні бути проінструктовані згідно даної інструкції.
- 1.2. Інструктаж проводить майстер виробничого навчання або класний керівник з обов'язковою реєстрацією в журналі реєстрації інструктажів з охорони праці.
- 1.3. Перед початком канікул слід чітко визначити терміни початку та закінчення канікул.
- 1.4. У разі продовження канікул потрібно телефонувати в останній день визначених термінів до приймальної навчального закладу або класному керівникові для визначення нового терміну канікул.
- 1.5. Потрібно ознайомитися з планом проведення канікул у класі, навчальному закладі, брати активну участь у запланованих заходах.
- 1.6. Кожен несе особисту відповідальність за власне життя і здоров'я.

**2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ПЕРЕЇЗДУ ДО МІСЦЯ  
ПРОЖИВАННЯ І В ЗВОРТНОМУ НАПРЯМКУ**

- 2.1. Студенти повинні знати і виконувати обов'язки пішоходів:
  - 2.1.1. Пішоходи повинні ходити тільки по тротуарах, або пішохідних доріжках, якщо їх немає – по краю велосипедної доріжки (якщо це не заважає руху велосипедиста).

2.1.2. Якщо відсутні пішохідні доріжки, тротуари, велосипедна доріжка, або рухатись по них неможливо, дозволяється йти по краю проїзної частини в один ряд назустріч руху транспортних засобів.

2.1.3. Переходити дорогу пішохід повинен в підземних переходах, пішохідних містках, в місцях, позначених розміткою, або знаками «Пішохідний перехід».

2.1.4. На відрізках доріг, де немає позначення «Пішохідний перехід», переходити дорогу дозволяється в місцях, де добре видно рух автотранспорту.

2.1.5. В місцях, де рух регулюється, пішоходи повинні керуватись сигналами регулювальника або світлофором.

2.1.6. Під час переходу дороги пішохід не повинен затримуватися, або зупинятися без причин.

2.1.7. При наближенні транспорту, який подає спеціальний звуковий або мигаючий світловий сигнал червоного або синього кольору, пішохід повинен негайно звільнити проїжджу частину дороги .

2.2. Здобувачі освіти повинні знати і виконувати обов'язки пасажирів:

2.1.1. Чекати транспорт, дозволяється тільки на посадочних майданчиках.

2.2.2. Пасажирам не дозволяється перешкоджати зачиненню або відчиненню дверей.

2.2.3. Посадка і висадка пасажирів дозволяється тільки при повній зупинці транспорту.

2.2.4. Пасажири не повинні відволікати водія від керування транспортним засобом.

2.3. Завжди тримайте особисті речі в полі зору.

2.4. Добирайтесь до місця проживання лише рейсовими транспортними засобами або пішки.

2.5. Спілкуватися з незнайомими людьми, погоджуватися на пропозиції провести з кимось час або під'їхати додому, підходити до транспортних засобів з підозрілими громадянами на відстань витягнутої руки небезпечно для життя.

2.6. При спілкуванні з правоохоронними органами або органами місцевого самоврядування завжди вимагайте у них посвідчення.

### **3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ НА ВОДІ**

3.1. Здобувачі освіти повинні знати і виконувати правила поведінки на воді.

3.2. Постійно пам'ятайте, що порушення дисципліни на воді може привести до нещасного випадку.

3.3. Влітку не дозволяється купатися у заборонених місцях, у водоймах, якщо ви не знаєте рельєфу дна.

3.4. Не дозволяється купатись навіть при легкому недомаганні.

3.5. Дітям, які купаються не дозволяється: - подавати крики при хибній тривозі;

- гратися, пірнати і хапати за руки і ноги товаришів;

- запливати далі позначених кордонів;

- перебувати на водоймах без дорослих.

3.6. Під час катання у човні не дозволяється:

- завантажувати човен більше, ніж встановлено нормою;

- стрибати у воду з човна і купатися; - сидіти на бортиках човна і переходити з човна на човен.

3.7. Пересуватися замерзлими водоймами взимку заборонено.

3.8. Займаючись риболовлю:

- в теплу пору року перебувайте на спеціально обладнаних майданчиках на суші або користуйтеся спеціалізованими транспортними засобами.

- в холодну пору року не виходьте на лід, який змінив колір або вкритий водою, користуйтеся справним інвентарем, завжди майте при собі мотузку, перебувайте в полі зору людей.

#### **4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС НЕПОГОДИ**

4.1. Не дозволяється вирушати на піші прогулянки при заметілях, сильному вітрі, буревіях, грозі, спеці.

4.2. Не рекомендується вирушати у дорогу при ожеледі на дорогах.

4.3. Під час отримання штормового попередження утримайтеся від прогулянок і тривалих переїздів.

4.4. Під час грози укривайтеся в низинних місцевостях подалі від високих дерев і ліній електропередач, вимкніть мобільний телефон. Вдома перебувайте у будинку, вимкніть електроприлади. Не ховайтеся поблизу річок, балках, підвальних приміщеннях під час сильного дощу.

4.5. Під час буревію намагайтеся укритися в капітальних будівлях, або в низинній місцевості, тунелях, підземних переходах і т.п.

#### **5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ**

5.1. При виникненні будь-якого нещасного випадку потерпілий має бути доставлений у медичний заклад.

5.2. Якщо потерпілий непритомний, то свідки події повинні негайно викликати медичну допомогу.

5.3. До прибуття швидкої допомоги, потерпілому надають долікарську допомогу.

5.4. Пам'ятайте, швидкість дій – вирішальна роль долікарської допомоги.

5.5. Якщо в потерпілого нема дихання, не б'ється серце відсутній пульс, це ні в якому разі не означає, що можна припинити дії для його оживлення.

5.6. Висновок про смерть робить лише лікар.

5.7. Якщо ситуація вийшла з-під контролю дорослих, слід зателефонувати в служби екстреної допомоги за телефонами:

**101 – пожежна охорона;**

**102 – міліція;**

**103 – швидка медична допомога;**

**104 – газова служба,** коротко описати ситуацію, назвати адресу, де сталася надзвичайна ситуація, своє прізвище, ім'я, номер свого телефону.

5.8. При раптовому руйнуванні будівлі, перекриття, необхідно попередити працюючих про те, що трапилося, вийти з небезпечної зони.

5.9. У випадку, коли людина доторкнулася до струмопровідних частин та попала під напругу, необхідно звільнити її від дії електричного струму шляхом відключення електроустановки від джерела живлення, а при неможливості відключення – відтягнути її від струмопровідних частин за одяг або, використавши підручний ізоляційний матеріал.

5.10. Після звільнення потерпілого від дії електричного струму необхідно викликати лікаря і надати потерпілому першу долікарську допомогу.

5.11. Якщо потерпілий не втратив свідомість, продовжує дихати і у нього нормально працює серце, необхідно покласти його, розстебнути одяг, забезпечити повний спокій до прибуття лікаря.

5.12. При відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно проводити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця. Під час долікарської допомоги необхідно слідкувати за зіницями очей. Широкі зіниці вказують на різке погіршення кровообігу мозку. В такому стані необхідно негайно починати оживлення. При відновленні у потерпілого самостійного дихання деякий час необхідно продовжувати штучне дихання до повного приведення потерпілого в свідомість або до прибуття лікаря.

5.13. Якщо у потерпілого відсутній пульс, необхідно для підтримання організму (для відновлення кровообігу) одночасно з штучним диханням (вдування повітря), проводити зовнішній масаж серця. Зовнішній (непрямий) масаж серця необхідно проводити шляхом ритмічних стискань серця через передню стінку грудної клітки при надавлюванні на відносно рухому нижню частину грудної клітки з частотою 60-70 раз на хвилину. Це забезпечує достатній кровообіг в організмі при відсутності роботи серця.

5.14. Оживлення не можна припиняти, навіть якщо потерпілий не подає ознак життя. Тільки лікар може вирішити доцільність або недоцільність продовження оживлення.

5.15. При наданні допомоги потерпілому не дозволяється допускати охолодження його тіла, лишати потерпілого на сирій землі, на кам'яній, бетонній або металевій підлозі. Під потерпілого необхідно постелити що-небудь тепле, по можливості зігріти його.

5.16. Необхідно уміти надавати першу допомогу при опіках, тому що всякий опік – це рана, в котру може попасти інфекція. Для попередження попадання інфекції на місце опіку необхідно накласти стерильний матеріал, котрий покривають бинтом. Не треба знімати з обпеченого місця одяг та видаляти одяг, що прилип до рани. При тяжких, численних опіках, при яких може наступити больовий шок, необхідно загорнути потерпілого в чисте простирадло, покласти, забезпечити максимальний спокій до прибуття лікаря, давати солодкий чай або каву.

5.17. При наданні першої допомоги при переломах, вивихах в першу чергу необхідно надати потерпілому зручне положення, що виключає рухи пошкодженої частини тіла. Це може бути досягнуто при допомозі накладення шин. При відсутності шин необхідно використати будь-які підручні засоби – дошки, палиці, шматки картону, фанери і т.п. Шини необхідно кріпити до кінцівок за допомогою бинтів, пасками або мотузкою.

5.18. Надаючи першу допомогу при пораненнях, необхідно вимити чисто руки з милом або протерти пальці настойкою йоду. Не дозволяється очищати рану від бруду, пилу, землі, крові і т.п. і промивати водою, це може зробити тільки лікар. Пам'ятай, всіяке поранення небезпечно можливою втратою крові, забрудненням та зараженням рани. Для надання першої допомоги необхідно розкрити індивідуальний пакет, покласти стерильний матеріал на рану та зав'язати бинтом. У випадку відсутності індивідуального пакету необхідно перев'язати рану бинтом, марлею або чистою ганчіркою. Поверхню шкіри навкруги рани змастити настойкою йоду.

5.19. Кровотечу необхідно зупинити за допомогою давлючої пов'язки, для цього рану закривають стерильним матеріалом та туго забинтовують. При сильній кровотечі необхідно здавити кровоносні судини за допомогою джгута з закруткою, при цьому необхідно пам'ятати, накладати джгут на час більше, ніж 1,5- 2 години не можна

## **6. ПІД ЧАС КАНІКУЛ**

**перебуваючи вдома, на вулиці, в спеціалізованих установах, громадських місцях, приміщеннях, транспорті тощо здобувачі освіти повинні чітко виконувати правила з попередження нещасних випадків, травмування, отруєння тощо:**

- не використовувати рятувальні засоби і спорядження не за призначенням; -не стрибати у воду зі споруд, не пристосованих для цього, й у місцях, де невідомі глибина та стан дна;

-не організовувати у воді ігри, пов'язані з пірнанням і захопленням тих, хто купається;  
не стрибати у воду з човнів, катерів, вітрильників та інших плавзасобів;

не використовувати для плавання дошки, камери від волейбольних м'ячів, рятувальні круги, надувні матраци (особливо у штормову погоду);

не купатися біля причалів та у вечірній час, особливо після заходу сонця;

не стрибати у воду в незнайомих місцях;

не купатися біля обривів, зарослих рослинністю берегів;

не засмічувати воду та узбережжя, не залишати та не кидати сміття. Заборонене купання у затоплених кар'єрах, каналах, озерах, пожежних водоймах, ставках, морських акваторіях та інших водоймах, що не мають обладнаних пляжів сезонними рятувальними постами, не зареєстровані місцевою владою як місця масового відпочинку. Під час купання не слід робити зайвих рухів, не пірнати, не треба тримати свої м'язи в постійній напрузі, не порушувати ритму дихання, не перевтомлювати себе, не брати участі у великих запливах без необхідних тренувань та дозволу лікаря. Не можна заходити у воду спітнілим або після прийому сонячних ванн, жвавих ігор. Як тільки ви починаєте замерзати, треба негайно вийти з води, енергійно розтертися рушником і швидко одягтися.

Категорично заборонено заходити у воду, якщо ви погано почуваєтеся;

-категорично заборонено перебувати біля будівельних майданчиків, кар'єрів, закинутих будівель для запобігання обрушень будівельних матеріалів й попередження травм та загибелі дітей;

- категорично заборонено вживати алкоголь, наркотичні засоби, тютюнові вироби, стимулятори;

-уникати вживання в їжу грибів;

- категорично заборонено брати в руки, нюхати, їсти незнайомі дикі рослини чи паростки квітів, кущів, дерев, що може призвести до отруєння;

- пересуватися слід обережно, спокійно. Беручи участь в іграх, не створювати хаотичного руху, не штовхатися, не кричати. На вулиці бути обережним, дивитися під ноги, щоб не впасти в яму чи відкритий каналізаційний люк;
- не підходити на вулиці до обірваних, обвислих дротів, або дротів, які стирчать, а особливо, якщо від них іде гудіння – дані дроти можуть бути ще підживлені електрострумом;
- не підходити до щитових, не залазити на стовпи з високовольтними дротами – можна отримати удар електрострумом від високовольтних живлень на відстані 5 м;
- бути обережним на дитячих майданчиках, у парках відпочинку: спочатку переконатися, що гойдалки, атракціони, турніки та інші прилади справні, сильно не розгойдуватися й не розгойдувати інших, щоб не призвести до падіння чи іншого травмування;
- не виходити на дах багатоповерхівки для попередження падіння дітей із висоти;
- не підходити До відчинених вікон, мити вікна тільки в присутності дорослих, не нахилятися на перила, парапети сходинок для запобігання падіння дітей із висоти;
- не спускатися у підвали будинків чи інші підземні ходи, катакомби, бомбосховища – там може бути отруйний газ;
- не вступати в контакт із незнайомими тваринами для запобігання отримання укусів від хворих на сказ тварин;
- застосовувати всі знання й правила, отримані на уроках основ здоров'я, виховних годинах, навчальних уроках.

## **7. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ КАНІКУЛ**

7.1. Якщо після закінчення канікул учень не має змоги приїхати на заняття у зв'язку з непогодою або хворобою. Він повинен попередити майстра виробничого навчання або класного керівника .

7.2. При поверненні з канікул учень повинен пам'ятати правила дорожнього руху, правила поведінки пішоходів, обов'язки пасажирів.

Заступник директора з навчальної роботи

Л.В.Давлетшина

Погоджено:

Голова профспілкового комітету

О.І. Лупинос

Інженера з охорони праці

В.О. Бабіченко